یادداشت روز

بعدازظهر آن روز را به خاطر دارید؟

«مولای ما...! بعدازظهر آن روز را به خاطر دارید؟... ساعتی قبل از آن که «سر» بدهید، ندای «هل من ناصر ینصرنی» سر دادید. وقتی صدایتان در فضای غم‌گرفته کربلا پیچید، شیطان انگشت حیرت به دندان گزید که فرزند رسول خدا(ص) را چه می‌شود؟ چه کسی را به یاری می‌طلبد؟! در این سو که یارانش همه به خون غلتیده‌اند و در آن سوی دشمنانش با شمشیرهای آخته به ریختن خونش ایستاده‌اند، پس، حسین روی سخن با که دارد؟ و در این صحرای داغ و تب‌دار، کدام لبیک را انتظار می‌کشد؟! شیطان دیده بود که در «منا»، ماجرای ذبح اسماعیل با «فدیناه بذبح عظیم» خاتمه یافته بود، اینجا اما، اسماعیل‌ها به خون غلتیده‌اند و در کربلا سخن از «ان‌الله شاء أن یراک قتیلا» در میان است. شیطان گیج شده بود، ساعتی بیشتر از حیات این جهانی شما باقی نمانده بود ولی همچنان ندای «هل من ناصر ینصرنی» بر لب داشتید. همه در حیرت که فرزند زهرا، با که سخن می‌گوید؟ و کدام جماعت را به یاری می‌طلبد؟! اینجا که کسی نیست! شیطان نمی‌دانست- و حرامیان نیز- که کربلا سرزمینی است به پهنای همه سرزمین‌ها و عاشورا، روزی است به درازای همه روزها. نمی‌دانست که کربلا آغاز راه است و عاشورا شروع ماجرا. تو اما، می‌دانستی چه کرده‌ای، مولای ما... ندای آن روز تو در گوش زمان پیچید و همه جا به گوش کربلایی‌هایی رسید که آن روز به کربلا نرسیده بودند و عاشورائیانی که سال‌ها بعد از عاشورای سال ۶۱ هجری دیده به جهان گشوده بودند. از آن روز به بعد هر که ندای آن روز تو را می‌شنید، لبیک‌گویان به سوی تو می‌دوید. بر شمار پیروان تو همه روزه افزوده می‌شد و دشمنان آن روزهای تو نیز تکثیر می‌شدند. این گردونه با هر دو طایفه حسینی‌ها و یزیدی‌ها چرخید و چرخید تا به عصر خمینی رسید. دو سپاه باردیگر روبروی هم ایستادند و باز هم عاشورا بود که این بار در کربلای ایران به تکرار می‌نشست. این بار اما، داستان دیگری در میان بود و پایان ماجرا به گونه‌ای متفاوت از عاشورای سال ۶۱ رقم خورده بود. عاشورا بود، ولی غلبه با یزیدیان نبود. کربلا بود، اما قرار نبود «دارها برچیده و خون‌ها بشویند» و خبر پیروزی! خود را به «کاخ سبز» آن روز که امروز به «کاخ سفید» تغییر نام داده است، برسانند. میان دو سپاه، باز هم مانند عاشورای سال ۶۱ هجری کارزاری تمام‌عیار درگرفت و باز هم دو سپاه درهم آویختند و از یکدیگر گریبان به تخاصم کشیدند. به زعم دشمن قرار بود- و محاسبات مادی نیز بر آن گواه بود- که طومار عاشورائیان عصر خمینی هم با اولین حمله یزیدیان درهم پیچیده شود و باز هم مانند عاشورای سال ۶۱، عرصه برای تاخت و تاز دشمن خالی شود. اما، عاشورای عصر خمینی نه یک روز، که ۳۹ سال به درازا کشیده است و دو حریف با هم به گردنه‌ای سخت و نفسگیر رسیده‌اند. و این در حالی است که عاشورائیان امروز بر فراز این گردنه، هر روز نفس تازه می‌کنند و حریف را- به اعتراف خود- از نفس انداخته‌اند». (برگرفته از یادداشت ۵ سال قبل نگارنده)

در اولین اربعین شهیدان کربلا، هنگامی که جابر بن عبدالله انصاری صحابی رسول خدا(ص) که در سالخوردگی بینایی از دست داده بود، همراه با همسفر جوان خود عطیه به زیارت تربت پاک امام حسین(ع) و یاران شهیدش آمد، چه کسی باور می‌کرد که هزار و سیصد و هفتاد و هشت سال بعد یعنی دقیقا امروز میلیون‌ها میلیون زائر پاکباخته از سراسر جهان فاصله ۸۵ کیلومتری نجف‌اشرف تا کربلا را با پای پیاده و تاول زده طی می‌کنند تا برای ساعات یا حتی لحظاتی خود را به زیارت مولای شهیدشان برسانند؟ و در افق کدام ذهن دوراندیش این تصور شکل می‌گرفت که اربعین به بزرگترین اجتماع تاریخ بشر تبدیل شود؟! و یاران آخر زمانی حسین بن علی(ع) که عصر غمزده روز عاشورای ۶۱هجری در میانه میدان تنها مانده بود، هزار و سیصد و چند ده سال بعد ندای «هل من ناصر» آن روز او را لبیک‌گویان به میقات پاکباختگان کربلایی بکشانند، سقف ظلمانی جهان سلطه را بشکافند و طرحی نو دراندازند؟

امروز آن واقعه که آن روز نشدنی به نظر می‌رسید اتفاق افتاده است و به قول «آلکساندر دوگین» نظریه‌پرداز بلندآوازه روس که امسال برای مشاهده راهپیمایی عظیم اربعین به عراق و در میان راهپیمایان رفته است: «حادثه پیاده‌روی اربعین که هر روز ابعاد بین‌المللی گسترده‌تری پیدا می‌کند و از همه ملیت‌ها و ادیان از جمله مسیحیان در آن شرکت می‌کنند، مقدمه یک تحول اساسی در مقیاس جهانی است. معتقدم دنیای مدرن با ایدئولوژی لیبرال و سرمایه‌سالارانه‌اش به پایان رسیده است و جز بحران‌آفرینی دستاورد دیگری برای بشریت ندارد و بشر امروز محتاج یک رستاخیز معنوی و الهی است که مایه‌های آن قویا در انقلاب اسلامی و نهضت امام خمینی وجود دارد».

همین جا گزارش دو سال قبل خبرنگار نشریه آمریکایی هافینگتون‌پست نیز خواندنی است. این گزارشگر آمریکایی برای مخاطبان غربی خود می‌نویسد:

«اربعین بزرگ‌ترین گردهمایی جهان است و با این وجود، احتمالاً شما تاکنون چیزی در مورد آن نشنیده‌اید. اربعین هر تجمع دیگری را در نظر کوچک می‌کند و در سال گذشته جمعیت آن به مرز ۲۰میلیون شرکت‌کننده رسید. این رقم حدود ۶۰٪ کل جمعیت عراق است... اربعین یک ویژگی عجیب دیگر نیز دارد. در حالی که این واقعه صرفاً در ارتباط با امور معنوی شیعیان است، سنی‌ها، حتی مسیحی‌ها، ایزدی‌ها، زرتشتی‌ها و صائبین در هردو فعالیت زیارت و خدمت به سایر زائران و نیازمندان شرکت می‌کنند. این یک ویژگی منحصر به فرد است که تنها می‌تواند یک معنی داشته باشد: مردم فارغ از رنگ پوست و عقیده‌شان، حسین را به عنوان یک نماد جهانی و بدون مرز آزادی و شفقت می‌شناسند.»

هافینگتون پست می‌نویسد:

«یک بخش از این مراسم سوگواری که هر مشاهده‌کننده‌ای را بهت‌زده می‌کند دیدن این صحنه است که هزاران چادر که آشپزخانه موقت هستند توسط روستائیان منطقه در کنار مسیر زائران برپا شده است. گردانندگان موکب‌ها، جلوی زائران را می‌گیرند، با آنها راه می‌روند و از آنها خواهش می‌کنند که دعوت آنها را بپذیرند که اغلب شامل یک مجموعه کامل از خدمات مناسب برای پادشاهان است: در ابتدا پاهای شما ماساژ داده می‌شود، سپس غذای گرم و خوشمزه تعارف می‌کنند و بعد از آن از شما دعوت می‌شود که استراحت کنید، در حالی که لباس‌های شما شسته و اطو زده می‌شود و بعد از بیداری به شما بازگردانده می‌شود و البته همه این کارها رایگان و با مهربانی صورت می‌گیرد.»

و برای ارائه ملموس‌تر می‌نویسد:

«پس از رخ دادن زلزله هائیتی و با همدردی و حمایت جهانی، اتحادیه جهانی غذا در بهترین حالت توانست به ۵۰۰ هزار نفر غذارسانی کند. ارتش ایالات متحده عملیات متحدی را به راه انداخت و منابع گوناگونی از آژانس‌های فدرال را به خدمت گرفت و در نهایت اعلام کرد که در طی گذشت ۵ ماه از این فاجعه انسانی ۹/۴ میلیون غذا به دست زلزله‌زدگان رسیده است حالا این را مقایسه کنید با بیش از ۵۰ میلیون وعده غذایی در هر روز در اربعین، که برابر است با ۷۰۰ میلیون وعده غذایی برای زائران در طی این مدت از زمان، که تماماً نه به وسیله ایالات متحده و خیریه‌های جهانی بلکه به وسیله کارگران فقیر و کشاورزانی که در طی سال کار می‌کنند تا بتوانند رضایت زائران را جلب کنند فراهم می‌شود.»

اشاره به گزارش دیگری از خبرنگاران آمریکایی نیز خالی از لطف نیست:

«اگر دنیا حسین، پیامش و جان‌نثاری‌اش را شناخته بود، همه می‌توانستند ریشه‌های باستانی داعش را پیدا کنند و بفهمند که عقیده این گروه برای مرگ و نابودی از کجا سرچشمه می‌گیرد. قرن‌ها پیش بود که در کربلا بشریت شاهد بنیانگذاری وحشیگری و جنایت که در قتل حسین خلاصه شده بود. این اتفاق مواجهه ظلمت مطلق با نور درخشان بود. مقابله فساد با فضیلت. از این روست که روح حسین تا به امروز زنده مانده است و حضورش با تمام جنبه‌های زندگی این افراد گره خورده است... و هیچ تحریم رسانه‌ای نمی‌تواند نور او را خاموش کند.حسین کیست؟ سؤالی با این عمق که می‌تواند باعث شود افراد دین خود را تغییر دهند و تنها زمانی می‌تواند پاسخ داده شود که شما با پای پیاده به حرم حسین رفته باشید.»

حالا به نکته‌ای که در صدر این نوشته است بازگردید... گوش کنید! حالا دیگر ندای هل من ناصر مولایمان در آن بعدازظهر غمزده را به وضوح می‌شنوید که یاران آخرالزمانی امروز خود را فرا می‌خواند...

حسین شریعتمداری

همسو با کاخ سفید

جان کری: برجام را حفظ کنید و ایران را برای مسائل منطقه سر میز مذاکرات بیاورید

وزیر خارجه سابق آمریکا گفت: نباید توافق هسته‌ای(برجام) را از هم پاشید. باید به فواید آن توجه داشت و کوشید تا ایران را درباره مسائل دیگر مهم برای منطقه، سرمیز مذاکرات آورد.

«جان کری» وزیر خارجه سابق آمریکا در مصاحبه با شبکه «سی ان ان» گفت: نباید توافق هسته‌ای(برجام) را از هم پاشید. باید به فواید آن توجه داشت و باید کوشید تا ایران را درباره مسائل دیگر مهم برای منطقه، سر میز مذاکرات آورد.

کری افزود: اگر ما مسئله موشکها ، یا مسئله یمن، یا حزب‌الله را به توافق هسته‌ای گره می‌زدیم، هنوز هم در وین در حال مذاکره می‌بودیم! ما فقط یک هدف را مدنظر داشتیم و آن اینکه از تسلیحات هسته‌ای (برای ایران) خلاص شویم. این هدف تحقق پیدا کرد.

وی در ادامه گفت: درخصوص بازه زمانی پایانی برای اجرای توافق باید عرض کنم که برای این توافق، هیچ بازه زمانی پایانی وجود ندارد. آنهایی که می‌گویند بازه زمانی پایانی وجود دارد، جهانیان را گمراه می‌کنند.

جان کری پیش از این در یادداشتی در روزنامه واشنگتن پست-مهر ۹۶- نوشت:«ایران در توافق هسته‌ای(برجام) پیشاپیش همه امتیازاتش را پرداخت کرد».

وزیر خارجه سابق آمریکا همچنین- دی ماه ۹۵- در یادداشتی که به مناسبت نزدیک شدن به روزهای پایانی حضور در کابینه آمریکا نوشته بود، تاکید کرد: «مذاکرات با تهران برای عقب نشاندن ایران از برنامه هسته‌ای به نتیجه رسید و حالا دولت بعدی آمریکا باید ضمن ادامه اعمال فشار بر ایرانی‌ها، برای عقب نشاندن برنامه موشکی ایران تلاش کند.»

مقامات آمریکایی-کاخ سفید و کنگره- در هفته‌های اخیر به صراحت اعلام کرده‌اند که باید برجام از یک توافق مدت‌دار به توافقی دائمی تبدیل شده و مسائلی از جمله توان موشکی ایران و قدرت منطقه‌ای کشورمان نیز به آن اضافه شود.

این اظهارنظر مختص دولت ترامپ نیست. باراک اوبامای مودب! و باهوش! (تعبیری که مقامات ارشد دولت یازدهم به کار بردند) هم در این مسئله دقیقا با دولت ترامپ هم عقیده بود. اوباما در کنفرانس خبری نشست امنیت هسته‌ای در واشنگتن -فروردین ۹۵- گفت: «روح توافق هسته‌ای و شرط برخورداری ایران از امتیازات اقتصادی، کنار گذاشتن توانایی موشکی و متوقف کردن اقدامات منطقه‌ای از سوی ایران است.»

«بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی نیز در روزهای گذشته بعد از دیدار با مقام‌های انگلیسی گفت که این رژیم تلاش‌های خود را بر «بهبود» توافق هسته‌ای ایران و نه لغو آن متمرکز کرده است.

مقامات کشورهای اروپایی عضو ۱+۵ نیز دقیقا همین رویکرد را درخصوص برجام مطرح کرده‌اند.

شدیدترین رژیم راستی آزمایی

«یوکیا آمانو» مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در نشست «مرکز بین‌المللی محققان وودرو ویلسون» گفت: اکنون که تقریبا دو سال از روز اجرای(برجام) گذشته، من می‌توانم بگویم که تعهدات مرتبط به هسته‌ای ایران در برجام در حال اجرا شدن است.

آمانو افزود: ایران، اکنون تحت شدیدترین رژیم راستی آزمایی هسته‌ای در جهان قرار دارد و خود را متعهد به اجرای کامل توافق جامع پادمان کرده است و موقتا در حال اجرای پروتکل الحاقی است و همچنین بر اساس مفاد برجام، با تدابیر شفاف سازی اضافه‌تری هم موافقت کرد. دسترسی بازرسان ما به اماکن گسترش یافته است و اطلاعات بیشتری درباره برنامه هسته‌ای ایران داریم؛ برنامه‌ای که به نسبت قبل از اجرایی شدن توافق(برجام) برنامه کوچک‌تری است.

وی در ادامه گفت: من هفته قبل به تهران سفر و با رئیس‌جمهور روحانی، صالحی معاون رئیس‌جمهور و وزیر خارجه ظریف دیدار کردم. من از آنها اجرای کامل تعهدات هسته‌ای ایران در برجام را درخواست کردم و آنها بار دیگر بر عزمشان برای انجام این کار تاکید مجدد کردند.

همکاری اروپا با آمریکا

به گزارش فارس، «مجید تخت روانچی» معاون وزیر امور خارجه گفت: تهران اولین طرفی نخواهد بود که توافق هسته‌ای ایران و ۱+۵ را ترک می‌کند اما خود را برای هر سناریویی آماده می‌کند.

بنا به گزارش خبرگزاری رویترز، تخت روانچی از اروپا خواست تا درخصوص چگونگی واکنش خود در صورت خروج احتمالی آمریکا از برجام و وضع تحریم‌های جدید علیه ایران، شفاف‌سازی کنند.

وی افزود: کشورهای اروپایی به‌اندازه کافی برای واداشتن بانک‌هایشان به فعالیت در ایران تلاش نکرده‌اند.

علیرغم تأیید پایبندی ایران به برجام در گزارش‌های پی‌درپی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، در ۱۳ اکتبر ۲۰۱۷، «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا اعلام کرد که دولت وی تصمیم گرفته است که پایبندی ایران به توافق هسته‌ای را تأیید نکند.

وی همچنین به خزانه‌داری آمریکا دستور داد تا تحریم‌های جدیدی را علیه سپاه پاسداران به بهانه آنچه که حمایت از گروه‌های تروریستی خواند، وضع کند.

موگرینی در واشنگتن

«فدریکا موگرینی» مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا که برای رایزنی درباره توافق هسته‌ای ایران و گروه ۱+۵ به واشنگتن سفر کرده، با «یوکیا آمانو»، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دیدار و گفت‌وگو کرد. نمایندگی اتحادیه اروپا در آمریکا در حساب کاربری خود در توئیتر اعلام کرد موگرینی در خلال این دیدار درباره برجام و مسائل مربوط به منع اشاعه هسته‌ای با آمانو گفت‌وگو کرده است.

موگرینی قرار است با مایک پنس، معاون دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا و شماری از اعضای ارشد مجلس سنا و مجلس نمایندگان آمریکا نیز دیدار و درباره مسائل مختلف سیاست خارجی از جمله اجرای برجام بحث و تبادل نظر کند.

به جای گفت و شنود

شوق پا برهنه

در آستانه اربعین حسینی(ع) و در حالی که این روز با بزرگترین راهپیمایی تاریخ جهان به حماسه‌ای بزرگ و شگفت‌انگیز تبدیل شده است این ستون را به سروده زیبایی از شاعر جوان و متعهد کشورمان آقای میثم داودی اختصاص می‌دهیم؛

ای شوق پا برهنه که نامت مسافر است
این تاول است در کف پا، یا جواهر است؟
راهی شدی به سمت رسیدن به اصل خویش
دور از نگاه شهر که فکر ظواهر است
دل‌های شست‌وشو شده و پاک بی‌شمار
چشمی که تر نگشته در این جاده نادر است
سیر است گرچه چشم و دلت از کرامتش
در این مسیر سفرهٔ افطار حاضر است
وقتی که در نگاه تو مقصد حرم شود
پا گیر جاده می‌شود آن دل که عابر است
با آب و تاب سینه‌زنان گرم قل‌قل است
کتری آب جوش که در اصل شاعر است
فنجان لب‌طلا پر و خالی که می‌شود
هر بار گفته‌ام نکند چای آخر است

ولایتی در دیدار با رئیس‌جمهور سوریه:

دشمنان جبهه مقاومت در ضعیف‌ترین وضعیت ممکن قرار دارند

مشاور رهبر معظم انقلاب در امور بین‌الملل در دیدار رئیس‌جمهور سوریه با بیان اینکه سرنوشت کشورهای جبهه مقاومت به‌هم گره‌خورده است، گفت: امروز دشمنان این جبهه در ضعیف‌ترین وضعیت ممکن نسبت به گذشته قرار دارند.

به گزارش تسنیم، علی اکبر ولایتی مشاور رهبر معظم انقلاب در امور بین‌الملل پیش از ظهر دیروز (سه شنبه ۱۶ آبان) با بشار اسد رئیس‌جمهور سوریه در دمشق دیدار و گفت وگو کرد.

در این دیدار مشاور رهبر معظم انقلاب در امور بین‌الملل با تاکید بر روابط همه‌جانبه و گسترده دو کشور، پیروزی‌های اخیر دولت و ملت سوریه در شرق این کشور را تبریک گفت.

ولایتی با اشاره به گسترش همکاری‌های جاری بین دو کشور به خصوص در حوزه‌های سیاسی، اقتصادی و آموزشی ابراز امیدواری کرد توسعه روابط دو کشور همگام با تثبیت امنیت در سوریه روز به روز افزایش پیدا کند.

وی خطاب به بشار اسد رئیس‌جمهور سوریه اظهار داشت: تاریخ هر کشور را رجال سیاسی برجسته آن کشور می‌سازند و تاریخ سوریه را رجال بزرگی چون مرحوم حافظ اسد و شما در چنین شرایط حساسی رقم زدید.مشاور رهبر معظم انقلاب در امور بین‌الملل افزود: مردم سوریه قریب به ۷ سال مقاومت کردند و این مقاومت برکات زیادی برای تثبیت امنیت و ثبات سیاسی کشور سوریه در پی داشته است.

ولایتی با بیان اینکه سرنوشت کشورهای جبهه مقاومت به‌هم گره‌خورده است، گفت: امروز دشمنان این جبهه در ضعیف‌ترین وضعیت ممکن نسبت به گذشته قرار دارند.

مشاور رهبر معظم انقلاب در امور بین‌الملل در این دیدار با اشاره به گفت‌وگوهای فشرده خود با مقامات سوری و لبنانی طی چند روز گذشته اوضاع منطقه را نویدبخش پیروزی‌های بزرگ‌تر برای جبهه مقاومت ارزیابی کرد.

وی ضمن‌اشاره به تحولات جدید منطقه به مواضع جمهوری اسلامی پرداخت و اضافه کرد: جبهه مقاومت یعنی ایران، عراق، سوریه و لبنان امروز جانب حق را گرفته‌اند و روسیه نیز کنار آنها ایستاده است.

ولایتی در ادامه با اشاره به شکست طرح آمریکایی و صهیونیستی تجزیه اقلیم کردستان‌عراق خواستار هماهنگی بیشتر کشورهای جبهه مقاومت درخصوص تحولات پیچیده منطقه شد.

در این دیدار بشار اسد رئیس‌جمهور سوریه نیز با تاکید بر توسعه روابط دو جانبه از حمایت‌های جمهوری اسلامی ایران و مقام معظم رهبری از ملت و دولت سوریه قدردانی کرد.

رئیس‌جمهور سوریه با اشاره به پیروزی‌های اخیر در دیرالزور و بوکمال گفت: این پیروزی‌ها بیش از پیش چهره دشمنان ملت و دولت سوریه را آشکار کرد.

بشار اسد همچنین در این دیدار از پیشنهاد تاسیس یک واحد جامع دانشگاه آزاد اسلامی در سوریه استقبال کرد و از ولایتی به عنوان رئیس‌هیئت موسس و هیئت امنای دانشگاه آزاد اسلامی خواست تا زمینه‌های تعاملات و همکاری‌های بین دو کشور تقویت شود. وی با اشاره به تحولات منطقه‌ای اقتدار ایران و عراق را مایه شکست طرح همه پرسی کردستان در عراق خواند.

در ادامه این دیدار که بیش از یک ساعت طول کشید طرفین به تشریح مواضع خود در قبال مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی و همچنین آخرین تحولات میدانی سوریه و منطقه پرداختند.

ترامپ وضعیت اضطراری علیه ایران را برای یک سال دیگر تمدید کرد

رئیس‌جمهوری آمریکا وضعیت اضطراری در قبال ایران که نخستین بار حدود ۳۸ سال پیش اعلام شد را برای یک سال دیگر تمدید کرد.

«دونالد ترامپ»، رئیس‌جمهوری آمریکا وضعیت اضطراری در قبال ایران که از ۱۴ نوامبر ۱۹۷۹ (۲۳ بهمن‌ماه ۱۳۵۸) اعلام شده را برای یک سال دیگر تمدید کرد.

به گزارش تسنیم، رئیس‌جمهور آمریکا در اعلامیه‌ای که برای مجلس نمایندگان و سنای آمریکا ارسال شده، همانند روسای پیشین این کشور اعلام کرده که روابط با ایران هنوز به وضعیت عادی بازنگشته و فرایندهای مربوط به اجرای توافقات ۱۹ ژانویه ۱۹۸۱ (۲۹ دی‌ماه ۱۳۵۹) کماکان ادامه دارند. گفتنی است سال گذشته، «باراک اوباما» رئیس‌جمهور سابق آمریکا، وضعیت اضطراری در قبال ایران را یک‌سال تمدید کرد.

خبر ویژه

تراز تجاری منفی‌تر شد دولت، مثبت نشان داد!

در حالی که دولت ادعا می‌کرد وضعیت تراز تجاری کشور را مثبت کرده، آمار واقعی نشان می‌دهد تراز تجاری به شدت منفی است.

روزنامه وطن امروز با انتشار این مطلب نوشت: دولت بارها از کاهش شتاب تورم و مثبت شدن تراز تجاری کشور به عنوان ۲ اقدام اقتصادی بزرگ خود طی این سال‌ها نام برده است.

اما اعلام آمار تراز تجاری کشور در ۷ ماه ابتدایی سال ۹۶ و مقایسه آن با مدت مشابه سال گذشته در روزهای اخیر نشان‌دهنده فروپاشیدن همین به اصطلاح «موفقیت دولت» در طول چند سال اخیر بوده است. آماری که نه تنها وضعیت تراز تجاری را منفی نشان داده، بلکه با نگاهی به آن می‌توان گفت وضعیت تجارت در مرز هشدار قرار دارد.

براساس گزارش گمرک ایران در ۷ ماه اول سال جاری حدود ۲۷ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار کالا وارد کشور شده که این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال قبل حدود ۱۵ درصد افزایش یافته است. براساس این گزارش صادرات غیرنفتی در ۷ ماه سال جاری نیز به ۲۴ میلیارد و ۷۱۰ میلیون دلار رسیده که این رقم نیز در مقایسه با مدت مشابه سال قبل حدود ۲/۵ درصد کاهش نشان می‌دهد. کاهش صادرات غیرنفتی در این بازه زمانی در حالی است که متوسط قیمت هر تن کالای صادراتی به خارج چیزی حدود ۹ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش داشته است.

موضوع قابل تأمل و تأسف‌بار در این میان آن است که عمده کالاهای وارداتی یا اقلام اساسی چون برنج، ذرت دامی، لوبیای سبز یا کالاهای مصرفی چون خودرو و قعطات منفصله آن است. در حالی که بخش عمده صادرات به اصطلاح غیرنفتی یا مواد خام معدنی و کشاورزی یا مشتقات نفت است که تحت عنوان صادرات غیرنفتی محاسبه می‌شود.

تراز تجاری هر کشور میزان مابه‌التفاوت صادرات آن اقتصاد در قیاس با واردات آن است؛ به نحوی که اگر صادرات کشوری از واردات آن پیشی بگیرد، این کشور دارای تراز تجاری مثبت بوده و اگر واردات از صادرات بیشتر باشد، آن اقتصاد دارای تراز تجاری منفی خواهد بود. به عبارتی صرف بالا بودن واردات دلیل بر ضعف یک اقتصاد و صرف بالا بودن میزان صادرات دلیل بر قوت یک اقتصاد نیست، بلکه آنچه توان یک اقتصاد در عرصه جهانی و تجارت جهانی را مشخص می‌کند تعادل صادرات و واردات است. به نوعی که بسیاری از اقتصادها مانند اقتصاد کره جنوبی به رغم اینکه وارداتی به مراتب بیشتر از اقتصاد ایران دارند اما به واسطه صادرات چند برابری و واقعی (صادرات کالای نهایی با ارزش افزوده) از وضعیت به مراتب بهتری از اقتصاد ایران برخوردارند. این در حالی است که منفی شدن حدود ۳ میلیارد دلاری تراز تجاری ایران بدون محاسبه حجم عظیم کالاهای قاچاق به کشور بوده که طبیعتاً با لحاظ کردن این موضوع وضعیت به مراتب بدتر از این خواهد بود به طوری که با قطعیت می‌توان گفت تراز تجاری بسیار منفی‌تر از ارقام و اعداد اعلام شده است.

مشکل تبادلات ارزی و انتقال پول نفت سر جای خود باقی است

«در مذاکرات یک آب‌نباتی نشان دادند، امتیازات را از ما گرفتند و هیچ امتیاز اقتصادی ندادند»

حسین صمصامی استاد دانشگاه و سرپرست اسبق وزارت اقتصاد در گفت‌وگو با روزنامه وطن امروز درباره وضعیت پسابرجام تصریح کرد: ما نفت صادر می‌کنیم و در قبال آن یورو می‌گیریم، پول را هم در بانک خارجی می‌گذاریم، دلیل آن هم این است که نمی‌توانیم پول نفت را منتقل کنیم اما بخش عظیمی از اقتصاد کشور از نفت است پس دولت از بانک مرکزی پول می‌گیرد و به پشتوانه همان پولی که در خارج است هزینه می‌کند. آن دلار یا یورو در همان بانک می‌ماند و اگر توانستیم از همان کشور کالا وارد کنیم، اگر هم نتوانستیم می‌توانیم با کشورهای دیگر ارتباط مالی برقرار و تجارت کنیم.

وی اضافه کرد: یک آبنباتی نشان دادند که بتوانند با ایران مذاکره کنند. آنها می‌خواهند همانطور که هسته‌ای را بهم زدند و در رآکتور هسته‌ای بتن ریختند، در موشک هم بتن بریزند. اگر غرب می‌خواست برای ما تسهیلاتی ایجاد کند الان ما مشکل تبادلات ارزی نداشتیم. برجام نقطه ضعف کشور را برای کشورهای خارجی عیان کرد و آنها با جسارت بیشتری دست به محدود کردن ایران زدند. همین که ما نشان دادیم حاضریم برای موضوعات اقتصادی هر کاری بکنیم یعنی در اقتصاد بسیار آسیب‌پذیر هستیم.

وی همچنین گفته است بانک مرکزی حدود ۲۰ میلیارد دلار به بانک‌ها داد تا بانک‌های عامل بازار را مدیریت کنند اما آنها ارز را نفروختند و وقتی قیمت ارز بالا رفت، فروختند. تازه ریالی از سود آن را هم به بانک مرکزی ندادند، یعنی حتی با بانک مرکزی تسویه هم نکردند که بانک مرکزی هم شبانه از حساب‌های این بانک‌ها پول برداشت کرد. حالا بگذریم از اینکه عده‌ای نادان می‌گویند بانک مرکزی حق نداشته چنین کاری کند.

کلی بگویم بخشی از بانک‌هایی که در حال حاضر بدهی دارند، یکی از این بانک‌ها بانکی بود که رئیس کل بانک مرکزی حال مدیرعامل آن بود (بانک کارآفرین) یا بانک دیگر بانک ایران‌زمین بود.

نتیجه کودتا در شورای اصلاح‌طلبان فراکسیون فشل در مجلس بود

«فعالان اصلاح‌طلب از شورای سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان ناراضی‌اند چرا که نتیجه تصمیمات این شورا، یک فراکسیون فشل و شکست خورده شد».

سایت اصلاح‌طلب فرارو ضمن درج این تحلیل نوشت: بحث فرایند تصمیم‌گیری در جریان اصلاحات از مواردی است که تقریبا پیش از انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۹۲ مطرح شد اما همچنان در وضعیت بحرانی قرار نداشت. اما لیست شوراها در انتخابات سال جاری موجب شد فعالان سیاسی این جریان به عملکرد شورای تصمیم‌گیرنده انتقاد کنند.

بعد از اینکه شورای سیاستگذاری اصلاحات عملکرد بحث برانگیزی در انتخابات شوراهای شهر و روستا داشت این ماجرا موجب شد عدم رضایت از روند تصمیم‌گیری و خروجی این شورا با انتقادهای بسیاری مواجه شود. البته این نخستین‌بار نبود. در انتخابات مجلس دهم هم بحث‌های بسیاری در این‌باره مطرح شد.

در همین خصوص مهدی آیتی نماینده اصلاح‌طلب ادوار مجلس در گفت‌وگو با فرارو عنوان کرد: شورای سیاستگذاری یک کودتای محترمانه بود. مسئله تغییرات در روند تصمیم‌گیری در دو سه هفته اخیر جدی‌تر شده است که بخشی از جریان اصلاحات متوجه شدند که نتیجه روندی فعلی انتخاب آقای روحانی بود و ایشان بعد از انتخابات ریاست‌جمهوری نه تنها هیچ گامی در راستای وعده‌های خود برنداشت بلکه حتی بعضا رسمی و غیررسمی احساس شنیده می‌شود که وی قصد پاکسازی اصلاحات در سیستم اجرایی کشور را دارد.

وی ادامه داد: از سوی دیگر جبهه اصلاحات از لیدری آقای عارف هم ناامید و متوجه شده که ایشان نه تنها وزن لازم برای این جایگاه را ندارد بلکه توانایی آن را هم ندارد. لذا به عقیده من جبهه اصلاحات نیازمند یک خانه تکانی است تا از این حالت دوگانه خارج شود. زیرا روند فعلی در شان و منزلت جبهه اصلاحات نیست.

وی گفت: «اما همه جریان اصلاحات با این مسئله موافق نیستند. زیرا هنوز حلقه اول نزدیکان آقای خاتمی که افرادی نظیر آقایان تاجزاده و ابطحی و... هستند هنوز به این نتیجه نرسیدند که نتیجه تصمیمات اصلاح‌طلبان که آقای روحانی باشد به هیچ عنوان قصد ندارد وعده‌های خود در انتخابات را عملی کند و حتی بعضا به اصلاح‌طلبان توهین می‌کند.»

او افزود: بنابراین من هم معتقدم که روند تصمیم‌گیری باید تغییر کند و این را ما از سال ۹۲ بارها و بارها مطرح کردیم. واقعیت این است از زمانی که تصمیم‌گیری در جریان اصلاحات برعهده شورای عالی سیاستگذاری قرار گرفت این شورا کاملا محترمانه کودتایی انجام داد.

آیتی می‌گوید: «از دیگر اتفاقاتی که تشکیل این شورا رقم زد، حضور غیرقانونی آقای عارف به واسطه برخی دلبستگی‌ها و وابستگی‌ها در این شورا بود. زیرا به هر حال ما میثاقنامه‌ای داریم و در آن ذکر شده که حتما اعضا باید عضو حزب باشند. اما آقای عارف به شورای سیاستگذاری تحمیل شدند و جالب این است که ایشان پنج نفر را به عنوان مشاور با خود به شورا آوردند که هیچ کدام عضو حزبی نیستند. بعد این وضعیت را آقای موسوی لاری توجیه کردند و گفتند وزن افراد مهمتر از وزن احزاب است.»

آیتی تاکید کرد: نتیجه این مسئله هم یک فراکسیون فشل و شکست خورده شد که به نام امید در مجلس تشکیل شد. آنها طی این دو سال عملکرد ناموفق و نامنظمی داشتند که باعث شد به عنوان مثال در بحث وزرا انتقادهای بسیاری به آنها شود. این اتفاق در انتخابات ریاست‌جمهوری هم رخ داد.

داریوش قنبری دیگر فعال اصلاح‌طلب هم در گفت‌وگو با فرارو اظهار کرد: «من هم معتقدم ساختار تصمیم‌گیری در جریان اصلاح‌طلب و شورای عالی سیاستگذاری بسیار مشکل دارد و باید تغییرات جدی در زمان باقی مانده تا انتخابات مجلس در آن صورت بگیرد.

او ادامه داد: ما نباید دوباره به سمتی برویم که مانند انتخابات شوراها که تصمیمات شورای عالی بسیار مورد انتقاد فعالان اصلاح‌طلب قرار گرفت، تکرار شود و باید به صورت ریشه‌ای آنها را مورد بررسی قرار دهیم. واقعیت این است که هنوز هم ناراحتی‌های زیادی درباره این مسئله وجود دارد.

شهروند: ادعای رونق واقعیت ندارد بازار مسکن در رکود عمیق به سر می‌برد

یک روزنامه حامی دولت، ادعای رونق بازار مسکن را خلاف واقع خواند و تصریح کرد بازار مسکن در رکودی عمیق به سر می‌برد.

روزنامه شهروند در گزارشی نوشت: خرید و فروش خانه‌های کلنگی تقریبا دو برابر شده است؛ این ادعای مشاوران املاک تهران است. از آن سو آمارها ادعای بنگاه‌داران را به نوعی تایید می‌کند. براساس آماری که در سامانه املاک و مستغلات کشور به ثبت رسیده است میزان خرید و فروش ملک در مهرماه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۳۴/۴ درصد رشد داشته است و از سوی دیگر مرکز آمار ایران از افزایش ۷/۶ درصدی قیمت مصالح ساختمانی خبر می‌دهد. نشانه‌هایی که در ظاهر حکایت از آغاز رونق بازار دارند اما کارشناسان مسکن اعتقاد دیگری دارند و معتقدند این نشانه‌های رونق کاذب است و رکود مسکن عمیق‌تر از این حرف‌هاست. آنها می‌گویند کاهش سود سپرده‌های بانکی سرمایه‌ها را به سمت بازار مسکن و خرید ملک کلنگی هدایت کرده است. آنها افزایش قیمت مصالح ساختمانی را هم ناشی از خریدهای انباری می‌دانند و می‌گویند مصالح ساختمانی دپو می‌شوند.

کارشناسان مسکن معتقدند بازار ملک همچنان در رخوت است و هنوز از رونق خبری نیست. آنها به این نوسانات کم‌جان اعتقاد چندانی ندارند.

محمد عدالت‌خواه کارشناس بازار مسکن هم به «شهروند» می‌گوید: علیرغم این که سعی می‌کنیم با ترفندهای موجود نشان دهیم تورم در بازار وجود ندارد، اما کاهش حجم ساخت‌وساز به ما می‌گوید که دارد.

مق